

DNEŠNÍ RUBRIKU PŘIPRAVILI: ING. ARCH. HANA BÁRTOVÁ, ING. ARCH. JANA FISCHEROVÁ
A ING. TOMÁŠ SKLENÁŘ

Územní prognóza, její pořizování a využití

Zákon č. 50/1976 Sb. v platném znění (dále jen stavební zákon) řadí územní prognózu mezi územně plánovací podklady. Podle § 3 odst. 2 písm. c) stavebního zákona slouží územní prognóza k prověření dlouhodobého rozvoje území na základě rozboru územně technických podmínek, stavu životního prostředí území, demografických a sociologických podkladů a ekonomických předpokladů rozvoje území.

V souladu s § 6 vyhlášky č. 131/1988 Sb. (dále jen vyhláška) se územní prognóza zpracovává pro území více obcí nebo okresů, případně pro území hlavního města Prahy nebo statutárních měst. Pořídí ji proto mohou v přenesené působnosti tyto orgány územního plánování: statutární města, hlavní město Praha (v obou případech podle § 13 stavebního zákona), okresní úřady (§ 14 odst. 1 písm. c) stavebního zákona), kraje (§ 14 odst. 2 písm. c) stavebního zákona) nebo Ministerstvo pro místní rozvoj (§ 14 odst. 3 písm. c) stavebního zákona). Obsah a rozsah územní prognózy stanoví pořizovatel v jejím zadání (§ 6 odst. 2 vyhlášky).

Územní prognóza slouží podle § 3 odst. 1 stavebního zákona zejména pro zpracování nebo změnu územně plánovací dokumentace, a není-li tato dokumentace zpracována, pro územní rozhodování a pro sledování vývoje a vyhodnocování stavu a možností rozvoje území.

Při pořizování územních plánů velkých územních celků, územních plánů obcí i regulačních plánů je podle § 9 vyhlášky součástí přípravných prací pořizovatele mimo jiné shromáždění dostupných podkladů o záměrech využití území, které zahrnují i územně plánovací podklady (tedy i územní prognózu) a vyhodnocení těchto podkladů.

Územní prognóza však má i poněkud výjimečné postavení. Pokud její obsah a rozsah vychází přiměřeně ze základního obsahu stanoveného pro územní plán velkého územního celku, který je uveden v příloze č. 2 vyhlášky (viz § 6 odst. 2 vyhlášky) a pokud byla projednána podle § 21, odstavců 2, 3 a 4 stavebního zákona, může být podle § 21 odst. 6 stavebního zákona upuštěno na návrh pořizovatele při schválení zadání územního plánu velkého územního celku od zpracování jeho konceptu řešení. Zadání musí v těchto případech splňovat funkce souborného stanoviska, uvedené v § 21 odst. 5 stavebního zákona. Toto ustanovení budou využívat především orgány územního plánování krajů.

Z výše uvedeného textu vyplývá, že územní prognózu lze pořádit i pro Prahu a statutární města, ale při pořizování územně plánovací dokumentace nemůže být na základě projednané územní prognózy upuštěno od zpracování konceptu řešení územního plánu

jejich města nebo navazujících regulačních plánů. Praha je však zároveň krajem, pro který může být zpracován územní plán velkého územního celku a v tomto případě je možné při splnění výše uvedených podmínek, aby po projednání územní prognózy bylo upuštěno od zpracování konceptu řešení ÚP VÚC.

Nebyla-li zpracována územně plánovací dokumentace, je územní prognóza podle § 37 stavebního zákona podkladem pro územní řízení, ve kterém stavební úřad mimo jiné přezkoumá soulad návrhu na vydání územního rozhodnutí také s touto územní prognózou a toto přezkoumání musí být obsaženo v odůvodnění rozhodnutí.

Územní prognóza není sama o sobě závazná, stavební zákon nezmocňuje žádný z orgánů k jejímu schválení (schvalována je jen územně plánovací dokumentace), ale věcné řešení územní prognózy může být v procesech podle stavebního zákona promítnuto do územně plánovací dokumentace nebo do územního rozhodnutí, která již mají právní závaznost.

Odbor územního plánování MMR

Postavení Ministerstva pro místní rozvoj v procesu pořizování územně plánovací dokumentace

Otiskujeme znovu výše uvedený metodický pokyn, který vyšel v rubrice Pořizovatelská praxe v čísle 3/2000, neboť ministerstvo je opakovaně obesíláno obcemi se žádostmi o stanovisko (včetně urgencí těchto žádostí).

V poslední době se množí případy, kdy je Ministerstvu pro místní rozvoj (dále jen „ministerstvo“) chybně zasílána pořizovateli projednávaná územně plánovací dokumentace jako „dotčenému orgánu státní správy“ s žádostí o vyjádření. Úkolem následujícího textu je toto nedorozumění odstranit.

Zákon č. 50/1976 Sb. ve znění pozdějších změn a doplňků (dále jen stavební zákon) splňuje připomínky zástupců obcí a volání veřejnosti, aby si každá obec mohla pořádit územní plán obce sama. Obce jako orgány územního plánování (§ 12 novely stavebního zákona) vstupují do role pořizovatelů a seznamují se s povinnostmi vyplývajícími z této funkce a s postupy pořizování.

Stavební zákon v § 20 až 25 stanoví podrobně rozsah projednávání a s tím související kroky. Jedním z nich je stanovení okruhu tzv. „dotčených orgánů státní správy“, tedy těch správních orgánů, jimž přísluší, na základě zmocnění uvedených ve zvláštních zákonech, uplatňovat v procesu pořizování k územně plánovací doku-

mentaci svá stanoviska. Určení okruhu dotčených orgánů státní správy není vždy jednoduché. Odbor územního plánování ministerstva, jakožto metodický orgán územního plánování, proto vydal ve spolupráci s Ústavem územního rozvoje v Brně na pomoc pořizovatelům územně plánovací dokumentace příručku „Dotčené orgány státní správy“*, kde jsou působnosti jednotlivých správních orgánů specifikovány ve vztahu k procesům územního plánování i řízením vedeným podle stavebního zákona.

Přesto někteří pořizovatelé rozesílají materiály k vyjádření nesprávným adresátům – např. Ministerstvu pro místní rozvoj, které je žádáno o stanovisko (v současnosti nejčastěji k zadání pro územní plány obcí) jako dotčený orgán státní správy.

Postavení a působnost ministerstva v procesu pořizování územně plánovací dokumentace vychází z kompetenčního zákona č. 272/1996 Sb., který stanoví mimo jiné, že ministerstvo je ústředním orgánem státní správy ve věcech územního plánování a stavebního řádu. V rámci své působnosti pak ministerstvo metodicky řídí a dohlíží na procesy a činnosti specifikované stavebním zákonem. Působnost ministerstva na úseku územního plánování při pořizování stanovují §12 a §14 stavebního zákona.

Podle § 14 odst. (3) Ministerstvo pro místní rozvoj:

- a) pořizuje územní plány velkých územních celků, u kterých si schválení vyhradí vláda,

- b) pořizuje územní plány velkých územních celků zahrnující území více krajů v případě, že se příslušné orgány kraje nedohodnou, který z nich bude tuto územně plánovací dokumentaci pořizovat,
- c) pořizuje územně plánovací podklady nezbytné pro svoji činnost; územně technické podklady pravidelně prověřující stav a záměry uspořádání území pořizuje pro celé území České republiky,
- d) vykonává působnost nadřízeného orgánu územního plánování pro hlavní město Prahu a pro kraje.

Z výše uvedeného vyplývá, že ministerstvo nedává stanoviska ani se nevyjadřuje k jednotlivým fázím pořizování ani k návrhům územně plánovacích dokumentací obcí, s výjimkou hlavního města Prahy. Při pořizování územně plánovací dokumentace není Ministerstvo pro místní rozvoj dotčeným orgánem státní správy ve smyslu paragrafů 20 až 22 stavebního zákona.

Odbor územního plánování MMR

* Viz publikace ÚÚR: Přinosilová, M. a kol. – *Dotčené orgány v procesu územního plánování a územního řízení, ÚÚR 1996; nové vydání 1999; dodatek 2000.*